

19.12.2022

Kokousaika	Maanantai 19.12.2022 klo 12:10 - 14:00	
Kokouspaikka	Metrovarikko, nh. Ohjaamo / Teams-kokous	
Läsnä		
Jäsenet	Lehmuskoski, Ville	kaupunkiympäristön toimialajohtaja puheenjohtaja
	Mäkinen, Tuomo	rahoituspäällikkö varapuheenjohtaja
	Kesänen, Juha	riskienhallinnan asiantuntija jäsen
	Nelskylä, Maria	kaupunginsihteeri jäsen
	Rope, Jenni	kaupunginlakimies jäsen
Muut	Hakavuori, Juha	toimitusjohtaja asiantuntija paikalla: 83-84 §
	Jurva, Toni	yksikön johtaja asiantuntija paikalla: 83-84 §
	Päivärinta, Ari	taloussuunnittelupäällikkö asiantuntija paikalla: 85 §
	Kuukankorpi, Arttu	yksikön johtaja asiantuntija paikalla: 87 §
Puheenjohtaja	Ville Lehmuskoski	kaupunkiympäristön toimialajohtaja 82-89 §
Esittelijät	Saara Kanto	toimitusjohtaja 82-89 §
Pöytäkirjanpitäjä		

19.12.2022

Lauri Kangas

varatoimitusjohtaja
82-89 §

19.12.2022

---

§	Asia	
82	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
83	Asia/2	Kunnossapidon ajankohtaiskatsaus
84	Asia/3	Liikenneliikelaitoksen vaihto-osatuotannon tilojen kehittäminen – hankesuunnitelma
85	Asia/4	Liikenneliikelaitoksen vuoden 2023 tulosbudjetti
86	Asia/5	M100- ja M200-metrojunien peruskorjauksen hankintasopimuksen muuttaminen
87	Asia/6	Metron liikennöintisopimuksen lisäsopimus lisäeläkkeiden vaikutuksesta linjatuntikorvaukseen
88	Asia/7	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
89	Asia/8	Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

§ 82

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Johtokunta totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla johtokunta valitsi pöytäkirjantarkastajaksi Maria Nelskylän sekä varatarkastajaksi Juha Kesäsen.

Käsittely

Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Johtokunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla johtokunta valitsee pöytäkirjantarkastajaksi jäsen sekä varatarkastajaksi jäsen .

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2022

Asia/2

§ 83

Kunnossapidon ajankohtaiskatsaus

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi asiasta saamansa informaation.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n toimitusjohtaja Juha Hakavuori ja kunnossapitoyksikön johtaja Toni Jurva.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n kunnossapitoyksikön johtaja Toni Jurva antaa kokouksessa metron kunnossapitoon liittyvän ajankohtaiskatsauksen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2022

Asia/3

§ 84

Liikenneliikelaitoksen vaihto-osatuotannon tilojen kehittäminen – hankesuunnitelma

HEL 2022-010856 T 10 06 00

Esitys

Johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi liikenneliikelaitoksen vaihto-osatuotannon Roihupellon metrovarikon tilojen kehittämisen hankesuunnitelmaa esityksen mukaan niin, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta sisältäen hankkeen toteutuksen, hankkeen aikaiset erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on enintään 6,16 milj. euroa marraskuun 2022 hintatasossa.

Johtokunta merkitsi tiedoksi, että mikäli hankkeen toteuttaminen hyväksytään, tulee liikenneliikelaitos (HKL) tilaamaan hankkeen toteutuksen yhteistyökumppaniltaan Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ltä johtokunnan 1.2.2022 hyväksymän alihankintasopimuksen mukaisesti.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n toimitusjohtaja Juha Hakavuori ja kunnossapitoyksikön johtaja Toni Jurva. Asiantuntijat poistuivat kokouksesta kuulemisensa jälkeen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkiraideliikenteen kaluston kunnossapito tullaan keskittämään tulevaisuudessa kahdelle päävarikolle. Samaan aikaan kaluston määrä kasvaa. Kustannussäästöjen ja kaluston kunnossapidon synergioiden realisoimiseksi on tarkoituksenmukaista keskittää vaihto-osatuotanto yhdelle näistä kunnossapidollisista päävarikoista. Tämä on kustannustehokkainta toteuttaa vaihto-osatuotannon tilojen kehittämällä Roihupellon metrovarikolla.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021-2025 (kaupunginvaltuusto 13.10.2021) todetaan, että älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta, tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmän riittävä kapasiteetti ja toimivuus varmistetaan suunnittelemalla kaikki kulkumuodot ja huomioimalla niiden kytkeytyminen toisiinsa. Strategiassa on tavoite jatkaa raideliikenteen verkostokaupungin toteuttamista. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita ja on näin strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

Kaupunginhallitus hyväksyi 24.1.2022, 57 §, raitiovaunuvarikoiden päivitetyn kehittämissuunnitelman.

HKL:n johtokunta hyväksyi 1.2.2022, 26 §, HKL:n ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n välisen alihankintasopimuksen metroon liittyvistä palveluista.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Pääkaupunkiseudun kaupunkiraideliikenteen operoinnista ja infran sekä kaluston kunnossapidosta vastaa tällä hetkellä Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenneyhtiö). HKL tilaa mm. metroon liittyviä kaluston kunnossapitopalveluita Kaupunkiliikenneyhtiöltä liikenneliikelaitoksen ja yhtiön välisen alihankintasopimuksen perusteella.

Helsingin kaupungin strategiassa on älykkäiden liikenneratkaisujen kehittämisen ohella valittu painopistealueiksi mm. vastuullinen taloudenpito ja panostukset ilmastovastuuseen. Raideliikenteen verkostokaupungin kehittämisen lisäksi hanke tukee myös ympäristövastuullisten ratkaisujen ja toiminnan tuottavuuden kehittämiseen liittyvien tavoitteiden toteuttamista.

Kaupunkiliikenneyhtiön kaluston kunnossapidon toimintasuunnitelmana on keskittää suurin osa kalustokunnossapidon toiminnasta kahdelle isolle varikolle, jolloin yli 80 % kaluston kunnossapidon töistä tehtäisiin näillä kahdella varikolla. Nämä varikot ovat Koskelan raitiovaunuvarikko

ja Roihupellon metrovarikko. Koskelan raitiovaunuvarikolla tehdään raitiovaunuihin liittyvät huollot ja Roihupellossa metrojunien huollot.

Tulevaisuudessa HKL:n ja Kaupunkiliikenneyhtiön hallinnoiman kaluston määrät kasvavat linjaston ja liikennöintimäärien kasvaessa. Metrotoimintojen osalta tämä tarkoittaa kaluston kunnossapidossa työmäärän kasvua 69 % verrattuna vuoden 2022 tasoon. Nykyaikaiset vaatimukset täyttävä kaupunkiraideliikennekalusto tarvitsee elektroniikan ja monimutkaisempien teknologioiden yleistymisen myötä enemmän huoltotunteja, vaikka kaluston huollettavuutta ja huollon tehokkuutta on merkittävästi kehitetty 2000-luvulla. Kaluston huoltokohteiden (mm. ilmastointi) määrä on kasvanut nopeammin kuin mitä huoltotoimintaa on mahdollista tehostaa.

Kaupunkiraideliikenteen kaluston kunnossapidossa osa huoltotoimenpiteistä toteutetaan vaihto-osatuotannossa. Vaihto-osatuotannossa kalustoyksiköstä irrotetaan osa tai kokoonpano kyseisen asian huoltamiseksi. Osan irrottaminen huollettavaksi on kustannustehokkaampaa kuin koko kalustoyksikön sitoutuminen huollon ajaksi. Esimerkkejä vaihto-osatuotannossa tehtävistä kaluston osien huoltotoimenpiteistä ovat mm. telihuollot ja pyörien huollot ja uusimiset. Täysimittainen telihuolto tehdään muutaman vuoden välein metrojunan teleille.

Vaihto-osatuotannon työsuoritteiden on arvioitu kasvavan n. 24 % lähivuosina liikennöintimäärien kasvaessa. Kokonaisuudessaan n. 55 % vaihto-osatuotannon suoritteista on raitioliikennettä palvelevia ja 45 % metroliikennettä.

Modulaaristen osien ja komponenttien käytön myötä vaihto-osatuotantoa ei ole välttämätöntä toteuttaa huollettavan kalustoyksikön välittömässä läheisyydessä. Vaihto-osatuotannon töissä on kaikissa kalustolajeissa lukuisia samanlaisuuksia, jolloin sekä metro- että raitiovaunukaluston vaihto-osatuotannossa pystytään käyttämään samoja laitteita ja yhteistä tiimiä. Keskittämällä vaihto-osatuotanto yhdelle kaupunkiraideliikenteen varikoista pääkaupunkiseudulla pystytään parhaiten kehittämään vaihto-osatuotannon henkilökunnan osaamista monipuolisemmaksi ja suorittamaan ko. toiminnan tehtävät tehokkaammin.

Tällä hetkellä kaupunkiraideliikennekaluston huoltotoiminta on jakaantunut lukuisille varikoille etenkin raitiovaunujen osalta. Kaikki käytössä olevat kantakaupunkiliikennettä tukevat raitiovaunuvarikot ovat ikääntyneitä ja kaluston koon kasvaessa kunnossapitotoiminnan jatkaminen ennallaan epäkäytännölliseksi ja nykyajan vaatimuksia täyttämättömiksi todetuissa tiloissa edellyttäisi muutosinvestointeja vanhoihin varikoihin, joista osasta tullaan raitiovaunuvarikoiden päivitetyn kehittämissuunnitelman mukaisesti luopumaan noin kymmenen vuoden sisällä.

Keskittämisellä saadaan realisoitua Kaupunkiliikenneyhtiön perustamis- ta pohjustavissa seudullisissa selvityksissä esitettyjä yhtenäisen kalus- ton hallinnan mahdollistamia synergia- ja tehokkuusetuja. Hankkeen to- teuttaminen tukee niin Helsingin kuin Kaupunkiliikenneyhtiön strate- gioiden tavoitteita.

Vaihtoehtoiset ratkaisut

Vaihto-osatuotannon kehittämiseksi on tutkittu vaihtoehtoisia ratkaisuja. Näitä olivat:

- VE0 ei tehdä mitään
- VE1 kalustolajien mukaisen jaon jatkaminen
  - VE1.1 nykyisten tilojen kehittäminen Vallilan varikolla
  - VE1.2 raitiovaunujen vaihto-osatuotannon siirtäminen Koskelan varikolle
- VE2 vaihto-osatuotannon keskittäminen Roihupellon metrovarikolle
- VE3 vaihto-osatuotannon keskittäminen uudistiloihin muualle

Vaihtoehto 0 ei ole mahdollinen ratkaisu, sillä liikennemäärien kasva- misen, etenkin raitioliikenteessä, myötä vaihto-osatuotantoa ei pystyt- täisi toteuttamaan tarvittavalla tehokkuudella ja laajuudella täysin ilman investointeja toimintaan.

Vaihtoehto 1 kummassakin toteuttamistavassa olisi keskittämisestä luopumisessa aiheutunut pysyvästi suuremmat henkilöstökustannukset kalustolajeittain eriytetyn tuotannon vaatiman suuremman henkilöstö- määrän takia. Vallilan varikon tilojen kehittäminen tähän tarkoitukseen ei ole tällä hetkellä kustannustehokasta tai tarkoituksenmukaista, kun tiloista on tarkoitus luopua ennen vuotta 2030. Toimintojen siirtäminen Koskelan varikolle olisi rakentamiskustannuksiltaan vähintään yhtä kal- lista kuin keskitetyissä tiloissa, mutta keskittämisen toteuttamatta jät- täminen johtaisi korkeampiin henkilöstökuluihin. Vaihtoehto 1 toteutta- miskustannukset kohdistuisivat välittömästi Kaupunkiliikenneyhtiöön, mutta välillisesti näistä olisi myös kustannuksia nostattavia vaikutuksia HKL:lle.

Vaihtoehto 2 esitetty Roihupellon metrovarikko tarjoaa käytössä olevis- ta kaupunkiraideliikenteen varikkoalueista sopivimman sijainnin vaihto- osatuotannon keskittämiseksi, kun otetaan huomioon tarvittavat osien kuljetukset sekä vapaana oleva tila suunnitellulle laajennukselle. Tilojen kehittäminen tukee myös vaihto-osatuotannon prosessien kehittämistä tehokkaammaksi, sillä vastaavia tehostamismahdollisuuksia on huo- mattavasti vaikeampi toteuttaa kalustolajeittain eriytyneissä, mahdolli- sesti vanhentuneissa, tiloissa.

19.12.2022

Vaihtoehdossa 3 pystyttäisiin saavuttamaan samat keskittämisen tuomat edut kuin vaihtoehdossa 2 ja mahdollisesti vielä suurempia tuotannon tehostamismahdollisuuksia, mutta täysin uuden rakennuksen rakentaminen tarkoitusta varten vaatisi sopivan tontin löytämistä ja tuotaisi jatkossa suuremman määrän huoltoon tuotavien osien siirtelyä. Varikkojen kehittämissuunnitelman asettamien reunaehtojen mukaisessa aikataulussa tämän vaihtoehdon valitseminen aiheuttaisi aikatauluhaasteita ja suuremman kustannusepävarmuuden.

Tutkittujen vaihtoehtojen pohjalta HKL ja Kaupunkiliikenneyhtiö ovat arvioineet kustannustehokkaimmaksi tavaksi kehittää kaupunkiraideliikenteen kaluston kunnossapidon vaihto-osatuotantoa liikenteen ja kaluston määrien kasvaessa siten, että vaihto-osatuotanto keskitetään vaihtoehto 2 mukaisesti Roihupellon metrovarikolle.

Hankkeen toteuttaminen

Vaihto-osatuotannon keskittäminen Roihupellon metrovarikolle edellyttää laajennuksen rakentamista metrovarikon huoltohallien itäpuolelle, jotta vaihto-osatuotannolle voidaan tarjota asianmukaiset toiminnan yhdistämisen ja volyymin kasvamisen vaatimat tilat.

Metrovarikon huoltohallin vaihto-osatuotannon tilojen läheisyydessä on varastotila, joka muutetaan hankkeessa vaihto-osatuotannon käyttöön. Hankkeessa rakennettava laajennustila tulee tämän nykyisen varastotilan pohjoispuolelle, huoltohallitilan kylkeen. Varastotila-alue muutetaan kaksikerroksiseksi.

Hankkeessa toteutettaviin vaihto-osatuotannon tiloihin sijoitetaan mm. maalaamotila, raepuhallusalue sekä teliprässi ja telien pesukoneet.

Hankkeeseen ei sisälly vaihto-osatuotannon tarvitsemia laitteita paitsi puominosturin hankinta. Kaupunkiliikenneyhtiö investoi noin 0,8 milj. euroa toiminnoissa tarvittaviin muihin tuotantolaitteisiin.

HKL tilaa hankkeen toteutuksen Kaupunkiliikenneyhtiöltä HKL:n ja Kaupunkiliikenneyhtiön välisen alihankintasopimuksen mukaisesti. Hanke toteutetaan vuosien 2023 ja 2024 aikana.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen arvonlisäverottomaksi kustannukseksi on arvioitu yhteensä enintään 6,16 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Hankkeen kustannustason (esityksen mukaisesti marraskuu 2022) tarkempi indeksipohjainen määrittely tehdään hankintaratkaisun osana ja tätä indeksiä käytetään hankkeen kustannuksien seurannassa. Mikäli

19.12.2022

tarkempaa indeksiehtoa ei määritellä, käytetään kustannustason seurantaan rakennuskustannusindeksiä.

Hankkeen kustannusarvio jakaantuu rakennusurakan töihin (rakentaminen, sähkötyöt, LVI-työt) 4,64 milj. euroa, puominosturin hankintaan 0,1 milj. euroa ja rakennuttajan kustannuksiin 0,79 milj. euroa. Lisäksi hankkeelle varataan n. 10 % riskivaraus.

Kaupunkiliikenneyhtiö päättää erikseen vaihto-osatuotannon tarvitsemien uusien laitteiden investoinneista, sillä nämä laitteet tulevat yhtiön omaisuudeksi.

Hankkeen suunnitteluun on käytetty 0,19 milj. euroa joulukuuhun 2022 mennessä.

Hanke on mahdollista toteuttaa vuoden 2023 hyväksytyn talousarvion (Kaupunginvaltuusto 23.11.2022) liitteenä olevassa HKL:n 10-vuotisessa investointiohjelmassa vuodelle 2023 ja 2024 varattujen määrärahojen sekä vuonna 2022 hankkeelle varatun, osittain käyttämättä jäävän määrärahan puitteissa.

Hankkeen vaikutukset

Hankkeella on vaikutuksia metro- ja raitioliikenteen parempaan käyttöasteeseen sekä laadun paranemiseen. Toimintojen järjestely mahdollistaa huoltojen ja korjausten läpimenoajan lyhentymisen ja kustannustehokkuuden kehittämisen.

Toimintojen keskittämiseen liittyvissä kannattavuusarvioissa on huomioitu sekä hankesuunnitelman mukainen kokonaisuus että Kaupunkiliikenneyhtiön tekemät investoinnit tuotantolaitteisiin.

Kokonaisuus rahoitetaan lainarahoituksella. Kokonaisuus aiheuttaa 30 vuoden poistoajalla n. 0,2 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin. Rahoituskulut 4 % korolla ovat keskimäärin 0,1 milj. euroa vuodessa. Keskittämisen ja tehostamisen kautta saatavat säästöt ovat noin 0,73 milj. euroa vuodessa. Tällöin keskimääräinen vuotuinen säästö olisi noin 0,4 milj. euroa, josta noin 0,1 milj. euroa kohdistuu metroliiiketoimintaan. Arviointien mukaan toimintojen keskittämisen aiheuttamat kustannukset saadaan katettua 16 vuodessa syntyvillä säästöillä toiminnan tehostuessa.

Varikko- ja kaluston kunnossapitotoimintojen kustannukset katetaan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän kanssa laadittujen liikennöintisopimusten puitteissa. Hankkeen on arvioitu parantavan liikennöintisopimusten kannattavuutta.

Laajennuksen rakentamisen myötä pystytään vaihto-osatuotannon toimintaan tuomaan lukuisia energiatehokkuutta ja ympäristöystävällisyyttä parantavia ratkaisuja. Rakennusmateriaalien valinnoissa huomioidaan niiden elinkaari ja hiilijalanjälki mm. kierrätysbetonin ja teräksen käytössä. Valaistuksen toteutuksessa panostetaan toiminnallisesti ja teknisesti laadukkaisiin sekä energiatehokkaisiin valaistusratkaisuihin, joilla tuetaan tuotannon toimintaa, elinkaariratkaisuja sekä energian säästöä. Hankkeen kustannusarvioon on sisällytetty aurinkosähköjärjestelmän asennus laajennusosan kattoalueelle. Muita huomioitavia ympäristönäkökulmia ovat valmius telipesukoneen veden ja lämmön talteenotolle sekä pesuliuottimen kierrätys.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Poistojen ja rahoituskulujen vaikutus on noin 0,3 milj. euroa vuodessa, kun hanke on toteutettu.

Vaihto-osatilaa käytetään sekä raitio- että metroliikenteen kunnossapidossa. Laskelmissa on arvioitu, että tilan käyttö jakaantuu tasaisesti metro- ja raitioliikenteeseen. Tilojen ja toimintojen kustannukset tullaan jakamaan HKL:n ja Kaupunkiliikenneyhtiön kesken suoritemäärien suhteessa. Arvion mukaan Kaupunkiliikenneyhtiö maksaisi HKL:lle tilakustannuksista vuotuisesti noin 0,2 milj. euroa.

Hankkeen on arvioitu alentavan metroliikenteen operointikustannuksia noin 0,3 milj. euroa vuodessa.

Näin ollen hankkeen kokonaisvaikutus HKL:n käyttötalouteen on arvioitu olevan sen käyttöönottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta yhteensä 0,2 milj. euroa positiivinen.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen hyväksymien hankesuunnitelmien hyväksymisrajojen mukaan HKL:n johtokunta päättää alle 5 milj. euron hankkeista.

Hankkeen arvonlisäverottoman kokonaishinnan ollessa 6,16 milj. euroa, HKL:n johtokunta voi esittää hankkeen hyväksymistä kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

19.12.2022

Asia/3

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2022

Asia/4

§ 85

Liikenneliikelaitoksen vuoden 2023 tulosbudjetti

HEL 2022-014553 T 02 02 00

Päätös

Johtokunta hyväksyi liikenneliikelaitoksen vuoden 2023 tulosbudjetin.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n taloussuunnittelupäällikkö Ari Päivärinta. Asiantuntija poistui kokouksesta kuulemisensa jälkeen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Tulosbudjetti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleistä

Esityksen liitteenä on jaettu johtokunnan jäsenille liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2023 tulosbudjetti, joka sisältää HKL:n tavoitteet, tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investointisuunnitelman.

Vuonna 2023 HKL:n toiminnan keskiössä on metron operoinnin luotettavuuden varmistaminen ja kustannustehokkuuden parantaminen, yleiseen turvallisuustilanteeseen liittyvien tarkistus- ja kehitystoimien toteuttaminen sekä erityisesti kantametron asemainfran peruskorjausten rahoituksen ja toteutuksen varmistaminen. Lisäksi HKL toimeenpanee yhdessä metrojärjestelmän ylläpitoa, investointeja ja operointia tuotta-

van Kaupunkiliikenneyhitiön kanssa hiilineutraalisuuteen tähtäävän kehitysohjelman mukaisia toimia.

Toimintaympäristön epävarmuustekijät ovat lisääntyneet. Matkustajamäärät ovat laskeneet merkittävästi pandemian aikana ja Venäjän hyökkäyssodan seurauksena materiaalien ja työvoiman saatavuus on vaikeutunut. Matkustajien väheneminen, energian hinnan nousu ja korotason muutos luovat epävarmuutta joukkoliikenteen rahoitukseen. Myös suunniteltujen joukkoliikenneinvestointien ajoittumisessa tunnistetaan epävarmuutta. Varaosien pidentyneet toimitusajat sekä kasvavat suoritelmäärät edellyttävät kaluston ja ratainfra elinkaaren hallinnan kehittämistä. Samanaikaisesti on varmistettava toiminnan kustannustehokkuus, vanhenevien järjestelmien toimintavarmuus ja valmius toiminnan laajentamiselle pidemmällä tulevaisuudessa.

Suoritemuutokset 2023

HKL:n liikennesuoritteiden määrät kasvavat vuonna 2023 länsimetron toisen vaiheen liikennöinnin myötä. Metroliikenteessä linjakilometrimäärä kasvaa noin 17 % vuodesta 2022 ja 12 % vuodesta 2021. Metroliikenteessä alkuvuosi 2023 on budjetoitu pidemmällä vuorovälillä ja kesän jälkeen vuorovälin arvioidaan palaavan normaaliksi.

Talousarvion sitovat tavoitteet 2023

Tulosbudjetissa esitettävät HKL:n sitovat tavoitteet ovat samat kuin kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin talousarviossa 2023.

Talousarviossa HKL:n sitovat tavoitteet ovat:

- Tilikauden tulos on vähintään nolla
- Liikennöinnin luotettavuus metroliikenteessä, ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdoistä 99,85 %
- Asiakastytyväisyys (liikennöitsijäarvosana) metroliikenteessä vähintään 4,11

Käyttötalous 2023

Vuoden 2023 HKL:n käyttötalousluvut ovat ajalta 1.1.-31.12.2023. Vuoden 2022 vertailuluku ei ole täysin vertailukelpoinen vuoteen 2023, koska vuoden 2022 ennuste helmi-joulukuulta on nykyisen HKL:n toiminnan mukainen ennuste, mutta tammikuu 2022 sisältää myös 1.2.2022 Kaupunkiliikenneyhitiölle siirtyneen liiketoiminnan.

HKL:n liikevaihto on 156,3 (2022: 136,5) milj. euroa vuonna 2023. Tuloja nostaa erityisesti länsimetron Kivenlahden jatkeen käynnistyminen joulukuussa 2022, joka nostaa metron liikennöintikorvausta noin 15

milj. euroa ja länsimetron kunnossapitolaskutusta noin 5 milj. euroa vuodesta 2022. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista 63,2 milj. euroa.
- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 62,1 milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metron infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja.
- Länsimetro Oy:ltä laskutettavasta kunnossapitolaskutuksesta 25,0 milj. euroa.
- Helsingin kaupungilta saatavasta tuesta 6,0 milj. euroa. Tuella korvataan sellaiset infran kaltaiset menoerät, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä ja menoerät, joiden rahoitusta HKL ei saa muuta kautta, mm. länsimetron pääomavastikekulut.

Liiketoiminnan muut tuotot ovat 1,8 milj. euroa, jotka koostuvat mainostuloista.

HKL:n kokonaismenot ovat 157,3 milj. euroa (2022: 140,5). Menoja nostaa erityisesti länsimetron Kivenlahden jatkeen käyttöönotto vuoden 2022 lopussa. Myös sähkö- ja korkomenot ovat nousemassa vuodesta 2022.

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 113,8 milj. euroa, josta Kaupunkiliikenneyhtiön alihankintalaskutusta on 113,3 milj. euroa ja kaupungin vakuutusrahastomaksuja 0,5 milj. euroa.

Palkkojen ja palkkojen sivukulujen arvioidaan olevan 0,2 milj. euroa.

Poistot ovat 31,1 milj. euroa, joista 11,0 milj. euroa on metrovaunujen poistoja.

Liiketoiminnan muut kulut ovat 0,6 milj. euroa, jotka koostuvat pääasiassa vuokratuloista.

Lainojen korkokulut ovat 8,3 milj. euroa vuonna 2023. HKL:n kaupungille maksama tuottotavoite peruspääomalle on 9 % eli 3,4 milj. euroa vuodessa.

HKL:n tulos ennen varauksien ja poistoerojen muutoksia on 0,8 milj. euroa.

Investointisuunnitelma 2023

HKL:n investointibudjetti on tehty huomioiden HKL:n rahoitusraami Helsingin kaupungin talousarviossa. Rahoitusraamissa on huomioitu myös vuodelta 2022 siirtyvä rahoitus; HKL:n investointien toteuma jää budjetoitua pienemmäksi vuonna 2022 ja vuodelle 2022 varattua investointien rahoitusta siirtyy vuodelle 2023.

19.12.2022

HKL:n investoinnit ovat 75,0 milj. euroa. Vuoden 2023 suurimmat investointikohteet ovat metron raidevirtapiirien korvaaminen 6,4 milj. euroa, M200-metrojunien peruskorjaus 5,5 milj. euroa ja Hakaniemen metroaseman pohjoisosan peruskorjaus 5,1 milj. euroa.

HKL ei nosta uutta ulkopuolista lainaa vuonna 2023. Investoinnit rahoitetaan kaupungin sisäisellä limiittirahoituksella (yhdystilivelka). Yhdystilivelka on 201,4 milj. euroa 31.12.2023.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Tulosbudjetti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2022

Asia/5

§ 86

M100- ja M200-metrojunien peruskorjauksen hankintasopimuksen muuttaminen

HEL 2022-014462 T 02 08 02 00

Päätös

Johtokunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:
Jenni Rope: Pyysi asian pöydälle

Kannattaja: Maria Nelskylä

Johtokunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Jenni Ropen ehdotuksesta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Johtokunta päättää

- hyväksyä liikenneliikelaitoksen ja VR-Yhtymä Oyj:n sekä VR Kunnossapito Oy:n välisen metrojunayksiköiden M100 ja M200 peruskorjauksen hankintasopimuksen lisäsopimuksen L2
- oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään sopimusluonnokseen mahdollisesti tarvittavia vähäisiä muutoksia, ja
- oikeuttaa HKL:n tekemään ja allekirjoittamaan lopullisen lisäsopimuksen L2 VR-Yhtymä Oyj:n ja VR Kunnossapito Oy:n kanssa.

Esittelijän perustelut

19.12.2022

HKL:n johtokunta oikeutti 18.4.2019, 65 §, HKL:n tilaamaan M100- ja M200-metrojunien peruskorjauksen suunnittelun ja toteutuksen kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneelta VR-Yhtymä Oy:ltä yhteensä enintään 28.427.342,83 euron (alv 0 %) kiinteään kokonaishintaan.

Hankinnan mahdollista kokonaisarvoa on korotettu johtokunnan 12.12.2019, 216 §, tekemän lisätöitä ja lisätyövaltuuksia koskevan päätöksen yhteydessä 31.168.829,73 euroon.

Hankintasopimuksen lisäsopimuksella L1 on sovittu johtokunnan 18.4.2019 antaman valtuutuksen mukaisesti M100- ja M200-metrojunien ilmanvaihdon tehostamista koskevan option toteuttamisesta.

Peruskorjattavia M100-metrojunayksiköitä on yhteensä 39 kappaletta ja M200-junia on yhteensä 12 kappaletta. Hankintasopimuksessa on määritelty peruskorjaukseen liittyvät toimitusaikataulut sekä ehdot liittyen kalustositoumaan eli siihen, kuinka monta metrojunayksikköä voi kerrallaan olla poissa liikenteestä peruskorjauksen johdosta.

M100-metrojunien peruskorjausten aikataulun viivästyttyä on noussut tarve tarkistaa aiemmin sovittua M200-metrojunien peruskorjausten toimitusaikataulua. Viivästykset johtuvat pääosin peruskorjauskokonaisuuden täsmennyksistä hankinnan alkupuolella, tarvittavien osien saatavuusongelmista sekä korjattujen junien hyväksynnästä takaisin liikennekäyttöön. Lisäsopimuksesta päättämisen hetkellä peruskorjaukset ovat yhteensä 33 viikkoa jäljessä alkuperäisestä hankintapäätöksen tekohetken aikataulusta. Metroliikenteen operointiin hankinnan toteuttamisen viiveillä ei ole ollut vaikutusta.

Samalla muutetaan hankintasopimuksen kalustositoumaa koskevia ehtoja mm. niin, että HKL sitoutuu ylläpitämään kahden M200-metrojunayksikön sitoumaa koko M200-metrojunayksiköiden peruskorjauksen ajan. Alun perin M200-metrojunat oli tarkoitus peruskorjata yksi metrojunayksikkö kerrallaan, joten muutoksen jälkeen M200-metrojunien peruskorjausta saadaan tältä osin nopeutettua. Liikenteessä käytettävien junakokonaisuuksien takia yksittäistä M200-metrojunayksikköä ei myöskään voitaisi hyödyntää liikenteessä, jos toinen junakokonaisuuteen tarvittava yksikkö on peruskorjauksessa.

Lisäksi lisäsopimuksella L2 muutetaan M200-metrojunien peruskorjauksen toimituslaajuutta niin, että alkuperäiseen hankintasopimukseen sisältynyt vaunukorien pintakäsittely jätetään pois, koska vaunukorien kunnan on katsottu olevan riittävän hyvä M200-metrojunien jäljellä oleva käyttöikä huomioiden. Tämä muutos laskee peruskorjauksen hintaa noin 0,5 milj. euroa ja muutoksen vaikutukset hankintasopimuksen

19.12.2022

Asia/5

maksueriin huomioidaan lisäsopimuksessa L2. Toteutuslaajuuden muutos edelleen nopeuttaa M200-metrojunien peruskorjausta, koska M200-metrojunayksiköitä ei tarvitse kuljettaa yhtä moneen eri paikkaan töitä varten.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Kaupunkiliikenneyhtiö

Otteen liitteet
Esitysteksti

19.12.2022

Asia/6

§ 87

Metron liikennöintisopimuksen lisäsopimus lisäeläkkeiden vaikutuksesta linjatuntikorvaukseen

HEL 2022-013849 T 08 02 00

Päätös

Johtokunta

- hyväksyi esitettyjen perusteluiden ja liitteen 1 mukaisen sopimusluonnoksen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) kanssa metroliikenteen liikennöintisopimuksen muuttamisesta lisäeläkkeiden muuttuneiden vaikutusten huomioimiseksi liikennöintisopimuksen linjatuntikorvauksessa (lisäsopimus nro 6),
- oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään lisäsopimus nro 6 sopimusluonnokseen mahdollisesti tarvittavia vähäisiä muutoksia, ja
- oikeutti HKL:n tekemään ja allekirjoittamaan lopullisen lisäsopimuksen nro 6 HSL:n kanssa.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n liikennöintiyksikön johtaja Arttu Kuukankorpi. Asiantuntija poistui kokouksesta kuulemisensa jälkeen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Lisäsopimus nro 6 luonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

19.12.2022

Asia/6

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL:n johtokunta oikeutti HKL:n tekemään HSL:n kanssa 8.6.2010, 92 §, metron liikennöintisopimuksen vuosiksi 2010-2024.

HKL:n ja HSL:n välisessä metroliikenteen liikennöintisopimuksessa on linjatuntikorvauksen erillisenä eränä laskettu lisäeläkeosuus, joka on perustunut kunnallisten työnantajien korkeampiin työnantajan eläkemaksuihin.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n (Kaupunkiliikenneyhtiö) perustamisen yhteydessä kaupunginvaltuuston 22.9.2022, 282 §, päätöksen mukaisesti koko HKL:n silloinen henkilökunta, ml. metrojunankuljettajat, siirtyivät Kaupunkiliikenneyhtiön palvelukseen vanhoina työntekijöinä. Muutoksen myötä metrojunankuljettajat eivät enää ole kunnallsalojen eläkemaksujen piirissä ja siten HKL:n kustannukset näiden osalta ovat laskeneet.

Lisäsopimuksella nro 6 sovitaan muuttuneiden eläkemaksujen huomioisesta HSL:n maksamassa linjatuntikorvauksessa vuosina 2023-2024. Eläkemaksujen vaikutuksista tehtyjen laskelmien perusteella eläkemaksujen muutoksen vaikutukset toteutuvat vuodesta 2022 lähtien ja nyt tehtävällä lisäsopimuksella vaikutukset huomioidaan vuosien 2023 ja 2024 liikennöintikorvauksissa.

Lisäsopimuksen voimassaolo päättyisi samaan aikaan varsinaisen liikennöintisopimuksen kanssa vuoden 2024 lopussa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Lisäsopimus nro 6 luonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Helsingin seudun liikenne -

Otteen liitteet
Esitysteksti

19.12.2022

Asia/6

---

kuntayhtymä

19.12.2022

Asia/7

§ 88

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Johtokunta merkitsi asiat tiedoksi.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2022

Asia/8

§ 89

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset, ettei ota/esitlee otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi toimitusjohtajan viikoilla 43-48/2022 tekemiä päätöksiä 27-29 §.

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 82, 83, 84, 85, 86, 88 ja 89 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 87 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

19.12.2022

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

19.12.2022

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Ville Lehmuskoski
puheenjohtaja

Lauri Kangas
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Maria Nelskylä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 30.12.2022.